

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге

Назив предмета: Здравствена нега у болним стањима

Наставник: Ненси Ј. Лалић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета:

Основни циљеви предмета јесу упознавање студената са болом као глобалним јавно здравственим проблемом и компонентама биопсихосоцијалног феномена бола, евалуацијом и медикацијом бола. Овладавање вештинама за практичну примену стечених знања у пракси.

Исход предмета:

Упознавање студената са комплексним мултидимензионалним феноменом бола. Разликовање бола према механизму настанка и дужини трајања. Упознавање студената са правом на отклањање бола као основним људским правом. Евалуација квантитета и квалитета бола. Медикација бола према аналгетичкој лествици и квалитету бола. Путеви и технике медикације бола. Неопиоидни и опиоидни аналгетици. Опиофобија.

Вештина идентификације бола и процене интензитета бола. Вештина избора медикамената за лечење бола.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Дефиниција бола. Бол као глобални јавно здравствени проблем. Бол као биопсихосоцијални феномен. Концепт да је отклањање бола основно људско право.
2. Компоненте периферних и централних механизама бола. Класификација бола: акутни и хронични бол. Типови бола према механизму настанка: ноцицептивни, неноцицептивни, психогени.
3. Канцерски бол (пробој бола: инцидентни, спонтани). End-of-life pain (бол на крају живота и палијативна медикација)
4. Специјализоване установе за лечење бола. Баријере ефикасном лечењу (здравствено особље, болесник, здравствене и апотекарске службе).
5. Евалуација јачине бола- субјективна процена (златни стандард): Визуелна аналогна скала, Нумеричка скала, Вербална скала. Посебна пажња: старије особе, деца, жене.
6. Избор медикације бола према лествици бола и тростепеној аналгетичкој лествици.
7. Нестероидни антиинфламаторни лекови (прва степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти.
8. Слаби опиоиди (друга степеница): механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти.
9. Јаки опиоиди (трећа степеница): морфин (краткоделујући са брзим отпуштањем- IR и дугоделујући са спорим отпуштањем -SR), фентанил, метадон, хидроморфон, оксикодон. Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти.
10. Опиофобија. Синдром зависности. Псеудозависност. Нежељена дејства опиоида. Злоупотреба.
11. Коаналгетици: антидепресанти (амитриптилин) и антikonвулзанти (карбамазепин, габапентин). Механизам дејства, индикације, дозирање, ефикасност и нежељени ефекти.
12. Мултимодална аналгезија-оптимизација медикације бола и минимизација нежељених ефеката.
13. Едукација болесника, њихових породица, здравственог и фармацеутског особља.

Практична настава

1. Идентификација бола. Евалуација јачине бола. Здравствени случајеви.
2. Упознавање са скалама за евалуацију јачине бола. Здравствени случајеви.
3. Избор медикације према квалитету и квантитету бола. Здравствени случајеви..
4. Избор неопиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (акутни и хронични бол).
5. Избор опиоидних аналгетика – основни принципи СЗО.
6. Избор опиоидних аналгетика. Здравствени случајеви (хронични канцерски и хронични неканцерски бол)

Литература

Обавезна

1. Мирослава Пјевић: Хронични бол – механизми, дијагностика, лечење. Универзитет у Новом Саду/ Медицинашки Факултет, Нови Сад, 2016

Допунска

1. Micheal J Cousins and Rollin M Gallagher. Chronic and Cancer Pain- Fourth edition. Health Press, 2017.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15	Практична настава: 30
-----------------------------	-----------------------	-----------------------

Методе извођења наставе: предавања, вежба, самосталан рад студента, рад у малим групама по ПБЛ методи на задатом примеру; самосталан рад у наставним базама

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			